

Parc Natural
**del Montgrí, les Illes Medes
i el Baix Ter**

Informe del 1.er taller Ponderful – grup motor CETS

Reserva Natural Parcial de la Pletera

Municipi de Torroella de Montgrí – l'Estartit

Març, 2022

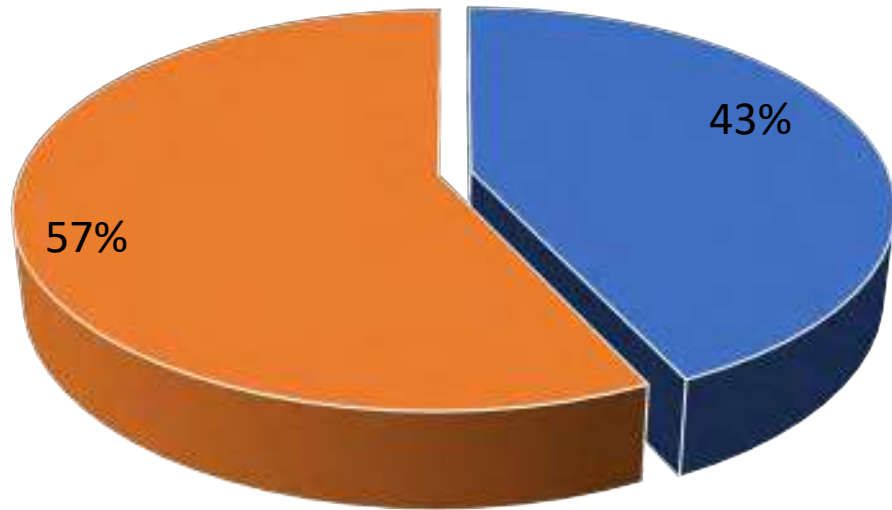
Introducció

- PONDERFUL (**POND** Ecosystems for **Resilient Future Landscapes** in a changing climate) és un Projecte H2020 del “Programa de Recerca i Innovació” finançat per la Unió Europea dins de la convocatòria: interrelacions entre canvi climàtic, biodiversitat i serveis ecosistèmics.
- L’objectiu del projecte PONDERFUL és valoritzar la conservació i ús d’estanys i aiguamolls a fi de mitigar i adaptar-se als efectes del canvi climàtic, protegir la biodiversitat i la prestació de serveis ecosistèmics.
- El projecte és una col·laboració entre investigadors i centres de recerca de 8 països, entre els quals hi ha investigadors de les universitats de Vic i Girona. D’un total de 16 estudis de cas, la maresma de la Pletera és un dels 3 considerats com a referent de la implementació de Solucions basades en la Natura (SbN).

Introducció

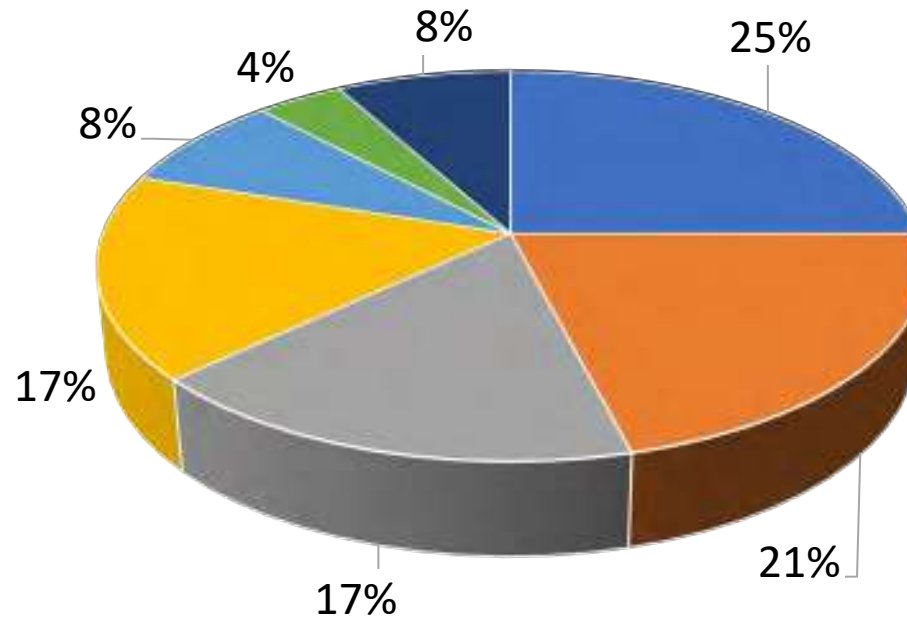
- La percepció i els valors dels actors i institucions implicats en la governança del paisatge al qual pertany Pletera és un element central de la recerca del projecte Ponderful.
- Per captar la percepció dels actors sobre els reptes als quals s'enfronta l'espai natural, els valors socioecològics de la maresma i les mesures de gestió a emprendre, es van realitzar dos tallers i un formulari online.
- El primer taller es va dur a terme amb experts de la Universitat de Girona (11/11/2021). El segon taller (18/11/2021) i el formulari en línia es van implementar amb els actors del grup motor de la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS).

Gènere

■ F ■ M

Tipologia d'actors

- Experts
- Gestors del Parc Natural
- Governos municipals
- Empreses - turisme
- Societat Civil
- Agricultura i associació de caça
- Institucions – Patrimoni Cultural

23 actors diferents van participar en al menys una metodologia participativa

Limitacions

- Els 23 actors que hi van participar no van ser homogenis entre activitats i esdeveniments. Hi ha activitats amb un nombre més elevat d'enquestats que d'altres.
- Infra-representació dels representants del sector agrari (només una resposta).
- Falta d'incorporació de la percepció dels visitants i usuaris de l'espai (enquestes programades per a l'estiu 2022).

Per tant, els resultats quantitius no s'han d'entendre com una imatge exacta de la realitat, sinó com una aproximació qualitativa de les diferents percepcions presents en el conjunt d'actors que van participar en les diferents activitats realitzades.

Activitat 1 – Relació Natura i Societat

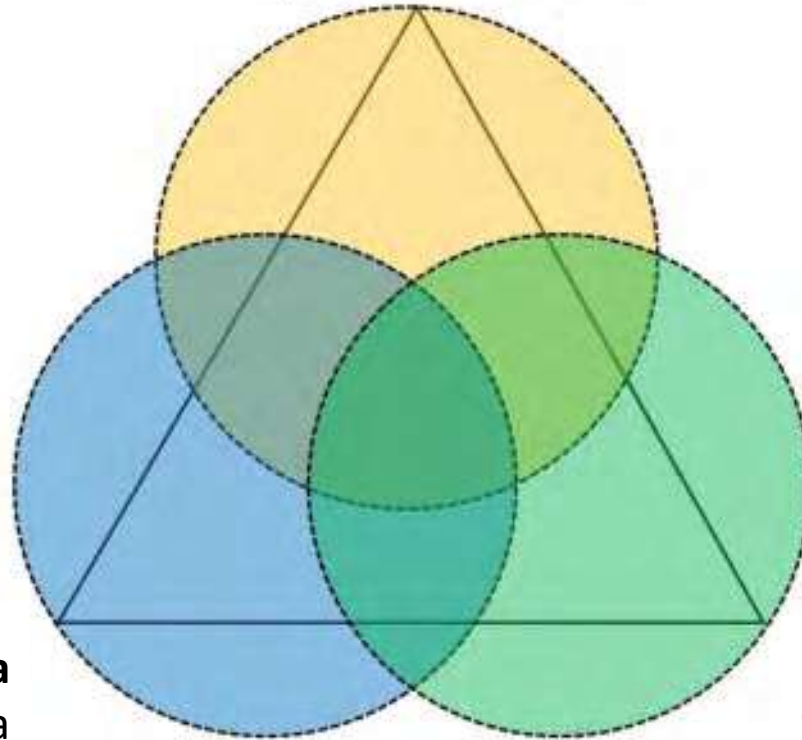
Relació Natura i Societat

- La percepció és producte de la interacció entre experiència, coneixement objectiu, valors, interessos i prejudicis.
- La percepció és pròpia de cada individu, però també es manifesta en percepcions socials i culturals.
- Per tant, segons com percebem una realitat serà determinant a l'hora d'entendre-la i prendre decisions.
- Comprendre les diferents maneres de pensar sobre la realitat pot ajudar a desenvolupar l'empatia i el diàleg en els processos de presa de decisions col·lectives que involucren diferents actors i diferents perspectives.
- El triangle *Nature Futures Framework* – NFF (“*Marc de Futurs de Natura*” en anglès) va ser desenvolupat per capturar i comunicar diferents maneres de pensar el món.

El triangle NFF posa les relacions entre les persones i la natura en el seu nucli.

En la **Natura per a la natura**, les persones veuen que la natura té un valor intrínsec.

La natura com a cultura posa en relleu les perspectives de la natura i de les persones en harmonia, on les societats, cultures, tradicions i religions s'entrellacen amb la natura en la conformació de paisatges culturals.

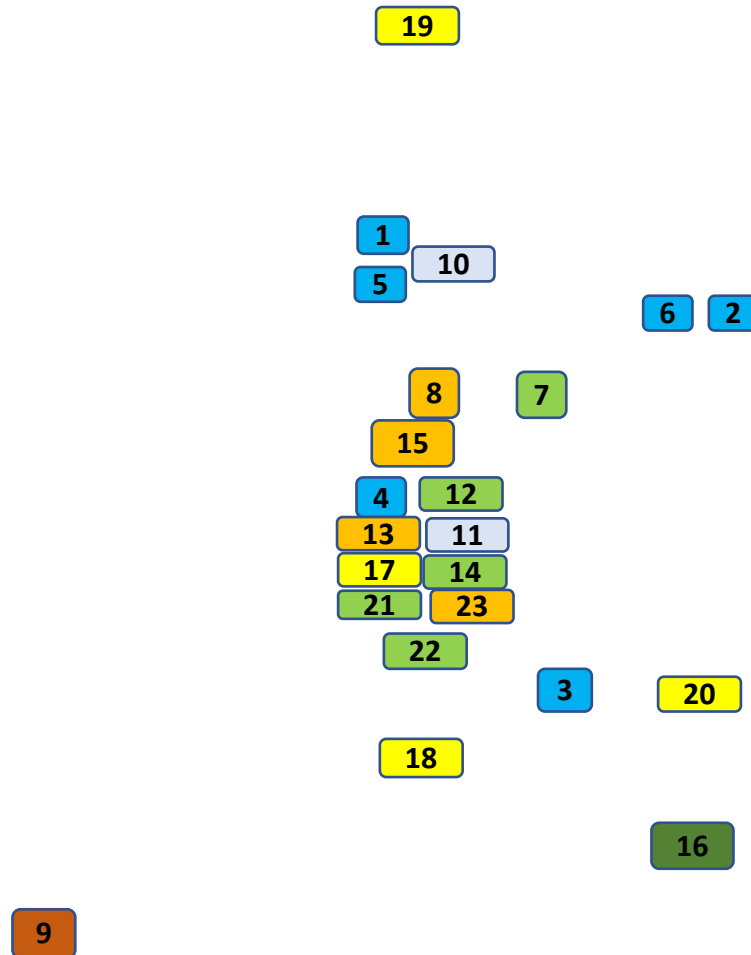
Natura per a les persones posa en relleu els beneficis utilitaris que la natura proporciona a les persones i societats.

Observi detingudament la següent figura i identifiqui la zona que millor representa la seva perspectiva sobre el valor de la Pletera en relació a la societat

23 participants. Cada participant ha pogut elegir una única resposta (n = 23)

- Científics
- Governns municipals
- Gestors del Parc Natural
- Empreses - turisme
- Agricultura i associació de caça
- Institucions – Patrimoni Cultural
- Societat civil

Els números són el codi d'identificació dels actors dins del projecte, però en aquest informe romanen anònims.

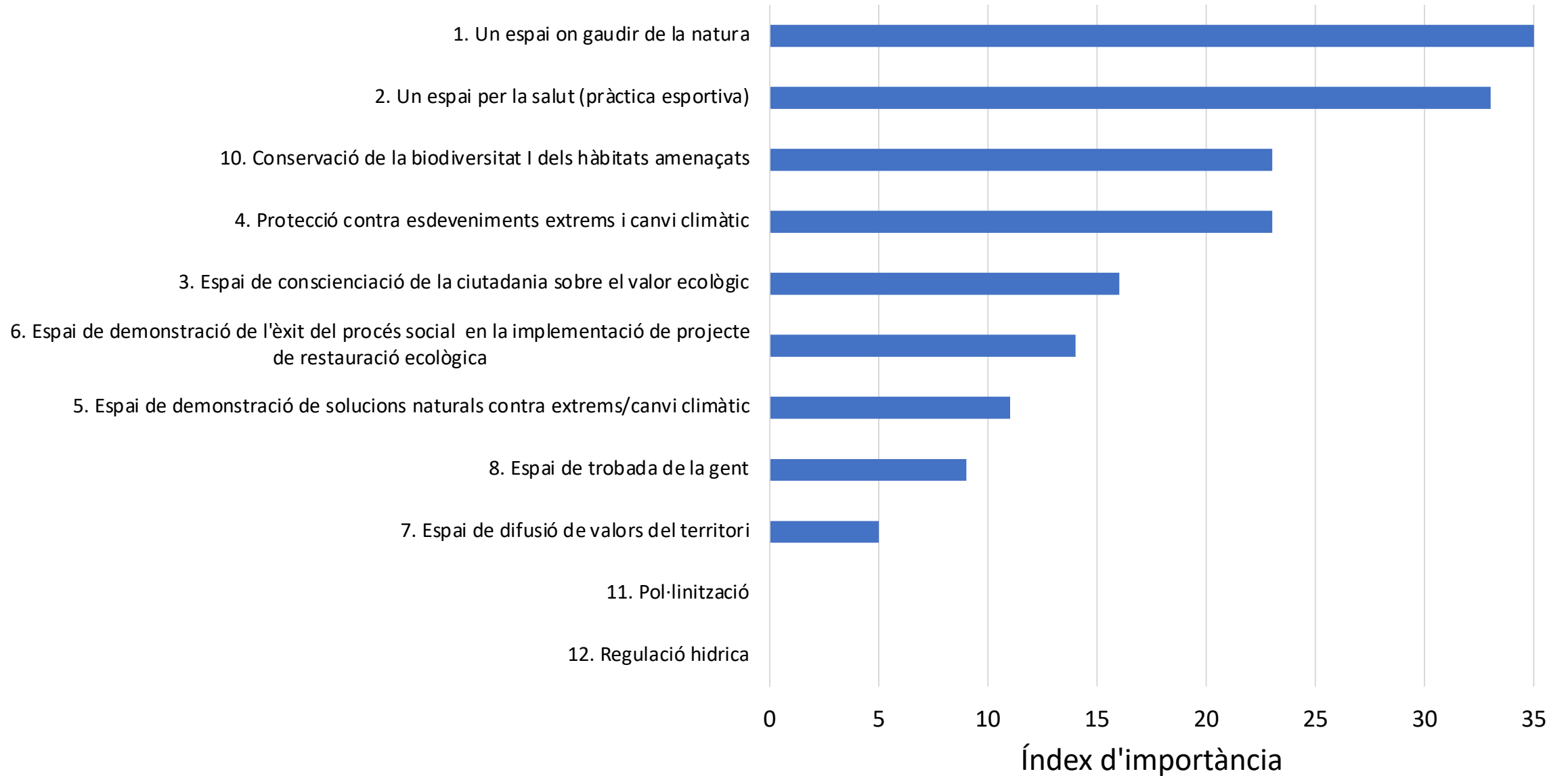

Activitat 2 – Aportacions de la Pletera per a les Persones

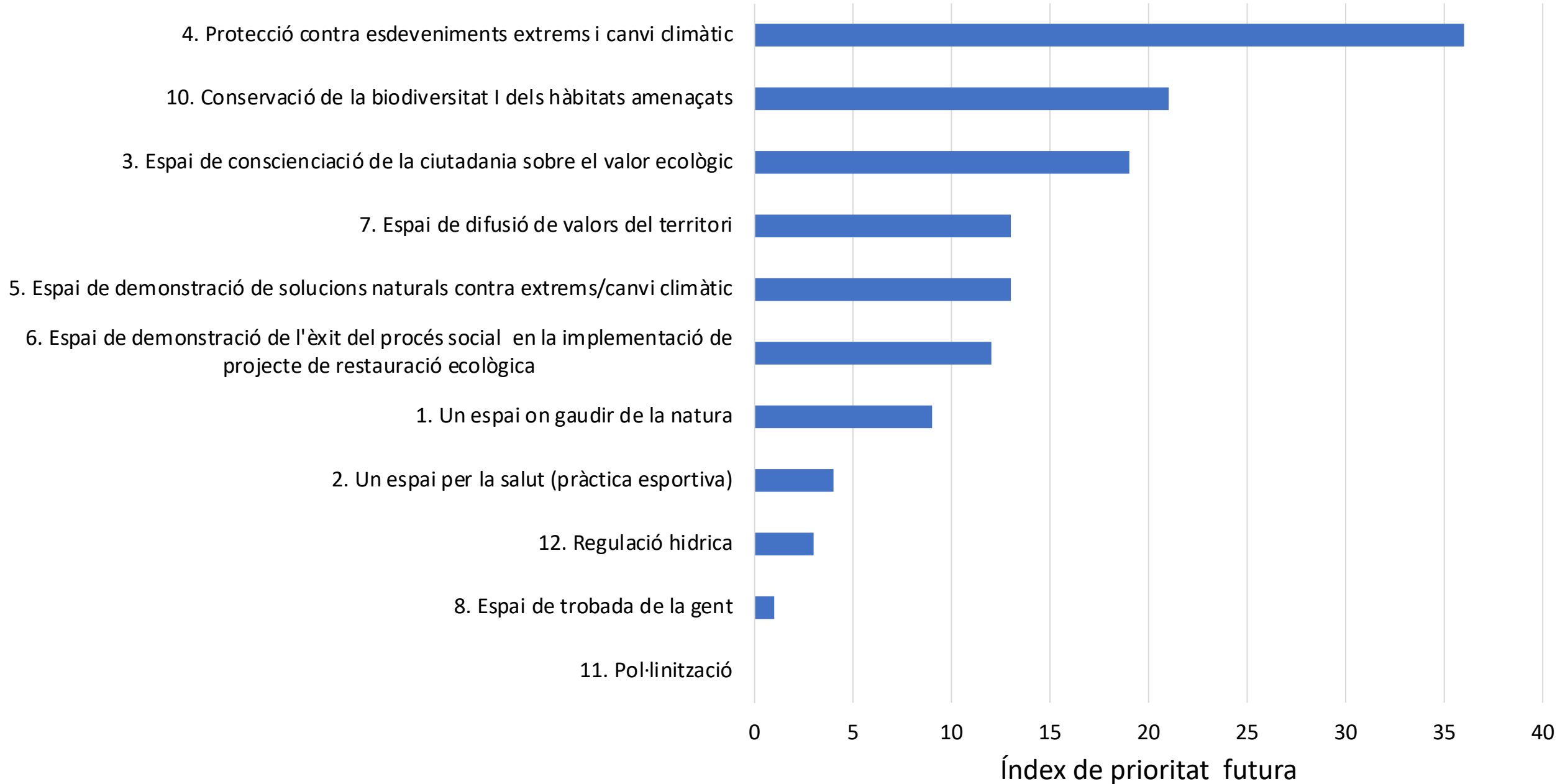
Què creu vostè que aporta actualment la Pletera a les persones?

23 participants. Cada participant ha pogut elegir una única resposta.

Present

Futur

Activitat 3. Principals reptes

Des de la seva perspectiva, quins són els principals reptes als quals cal fer front a la Pletera en els propers anys?

13 participants. Cada participant ha pogut elegir una única resposta.

- Les respostes varien en l'enfocament, emfatitzant els reptes des de 3 perspectives:
  - A. Repte d'accions a emprendre per aconseguir un objectiu o respondre a un problema en concret.
  - B. Repte com a objectiu estratègic a assolir, sense especificar com.
  - C. Repte com necessitat d'ajustar el model de governança en la presa de decisions.

A. Repte com a accions a emprendre per aconseguir un objectiu o respondre a un problema en concret

Acció de gestió	Objectiu
Control d'ús	Evitar la massificació de l'espai i la seva degradació.
Educació de la població i visitants	Aconseguir un sentiment d'orgull amb aquest projecte (Life Pletera) i gestionar els diferents usos de l'espai.
Conscienciació i sensibilització dels usuaris	Fomentar comportaments respectuosos o conservacionistes (manteniment infraestructures, gossos lligats, etc...).
Condicionar l'itinerari	Facilitar l'accés a tothom.
Millorar accessibilitat a persones amb discapacitats motrius i sensorials	
Ubicar la zona habilitada com a aparcament a prop de la urbanització	Donar cabuda als vehicles dels visitants sense que aquests interfereixin en les tasques agrícoles.

B. Repte com a objectiu estratègic a assolir, sense especificar accions específiques

Conservació	Educació	Adaptació al Canvi Climàtic	Manteniment de l'espai
Conservació dels valors ecològics	Convertir-lo en un model de sensibilització i consciència ciutadana	Mitigar els efectes del canvi climàtic	Assegurar el manteniment
Conservació de les espècies vulnerables i dels hàbitats d'interès	Donar a conèixer els seus valors a la població d'una manera entenedora i atractiva	Adaptació al canvi climàtic	Mantenir l'espai en bones condicions
Consolidar i posar en valor les maresmes litorals	Consolidar i posar en valor les maresmes litorals		
Conservació			
Garantir la conservació de la maresma			
Preservar la maresma de la massificació.			

C. Repte com a necessitat d'ajustament de la governança en la presa de decisions

- Només una resposta:

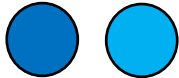

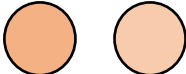
“Les decisions dels experts (biòlegs) prevalguin per sobre de la resta d'actors.”

Activitat 4 – Mesures de gestió

Identifica 3 mesures de gestió prioritàries i localitza-la on es desplegarà cada mesura en el mapa de la Pletera

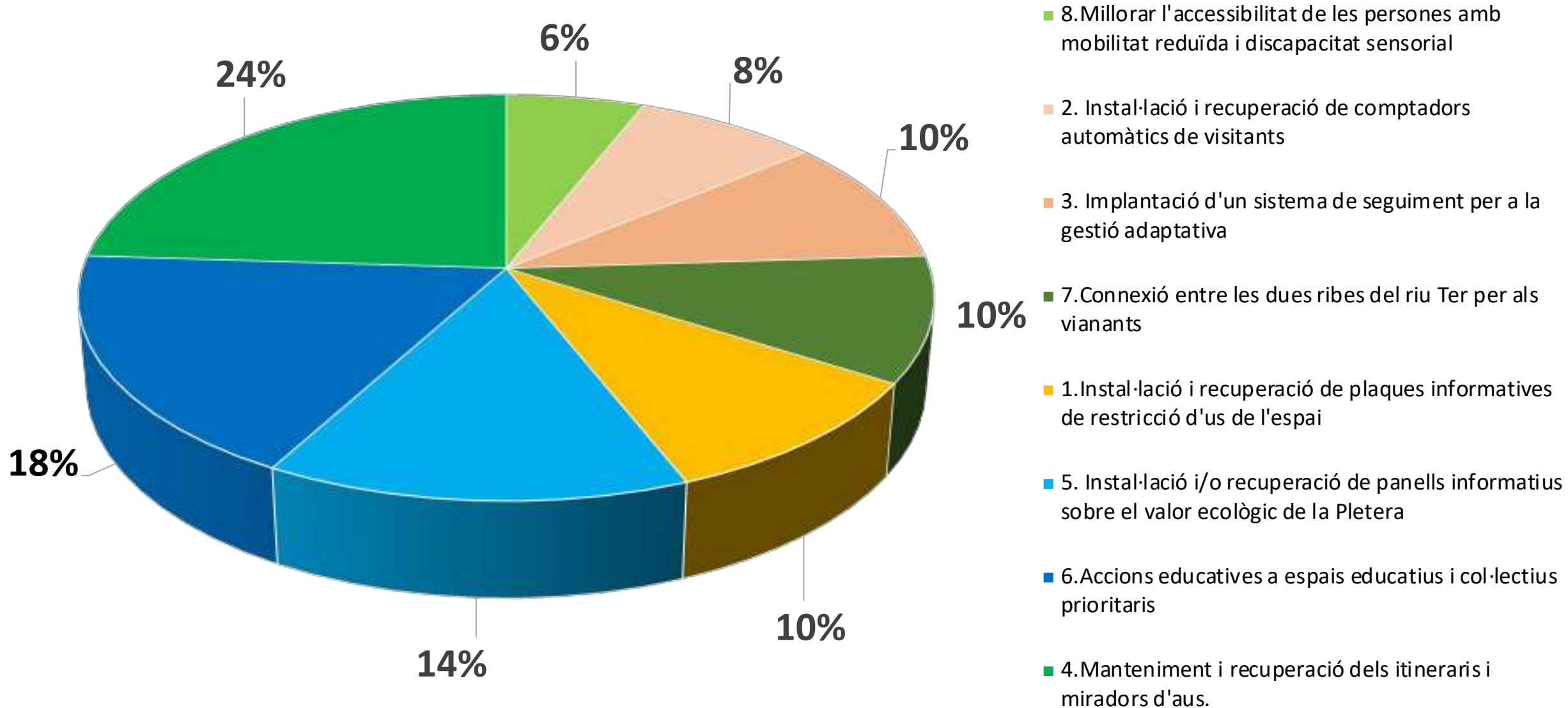
18 participants. Cada participant ha pogut elegir més de una resposta (n= 50)

Com interpretar els resultats

- Les mesures s'han enumerat de l'1 al 8 (veure llegenda a la diapositiva següent).
- Les mesures es classifiquen en grans categories indicades per colors:
  - **Verd:** Mesures de manteniment i millora d'infraestructures
  - **Blau:** Mesures de difusió del valor ecològic
  - **Groc:** Mesures de control de l'ús
  - **Taronja:** Mesures de Monitoreig

Actuacions i mesures de gestió prioritàries

Mesures de difusió del valor ecològic i control de l'ús

Mesures de difusió del valor ecològic:

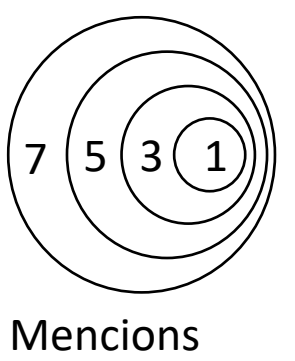
5. Instal·lació i/o recuperació de panells informatius sobre el valor ecològic de la Pletera.

6. Accions educatives a centres educatius i col·lectius prioritaris.

- Dirigit no només a les escoles, sinó a diferents col·lectius, sobretot locals (clubs esportius, escoltes, jubilats)
- Coordinació amb els instituts per a la difusió de l'espai (ex.: Tik-tok)

Mesures de control d'ús:

1. Instal·lació i recuperació de plaques informatives de restricció d'ús de l'espai.

- Itinerari marcat
- Tanca protecció (dunes)
- Límits La Pletera
- Difusió del valor ecològic
- Control de l'ús

Manteniment d'infraestructures

Mesures de manteniment i millora d'infraestructures:

4. Manteniment i recuperació dels itineraris i miradors d'aus:

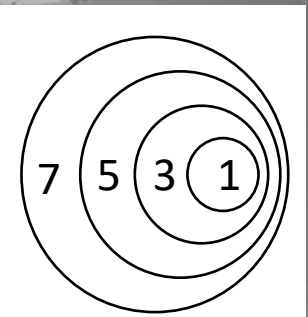
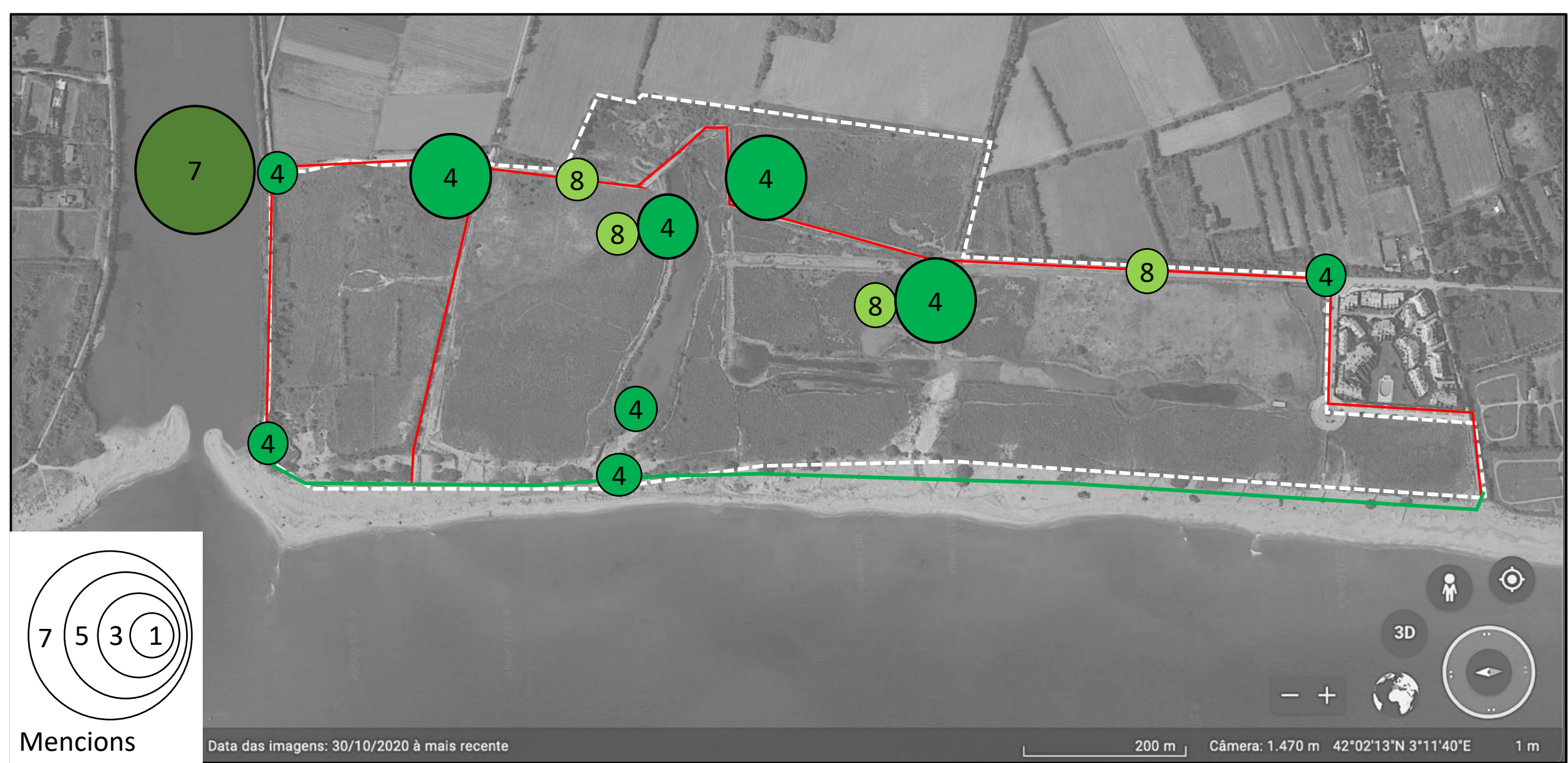
- Crear una xarxa d'itineraris ornitològics que connecti espais naturals catalans. La Pletera seria un itinerari de la xarxa.
- Implementar un nou projecte de miradors ajustats als comportaments i habitats dels diferents grups d'aus.

8. Millorar l'accessibilitat de les persones amb mobilitat reduïda i discapacitat sensorial.

7. Connexió entre les dues ribes del riu Ter per als vianants

- Es va proposar la construcció d'un pont per a vianants. Possibilitat descartada pel cost, vulnerabilitat a les inundacions i incentius a la massificació.
- Alternativament, es va esmentar la concessió d'un servei d'embarcacions durant la temporada alta turística.

Mencions

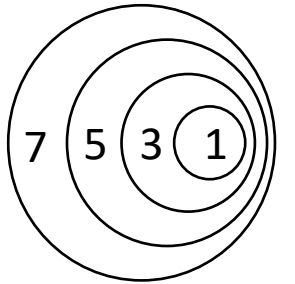
- Itinerari marcat
- Tanca protecció (dunes)
- Límits La Pletera
- ●
● Mesures de manteniment i millora d'infraestructures

Mesures de Monitoreig

Mesures de monitoreig:

2. Instal·lació i recuperació dels comptadors automàtics de visitants.

3. Implantació d'un sistema de seguiment de paràmetres ecològics per a la gestió adaptativa.

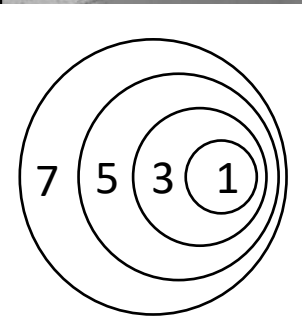
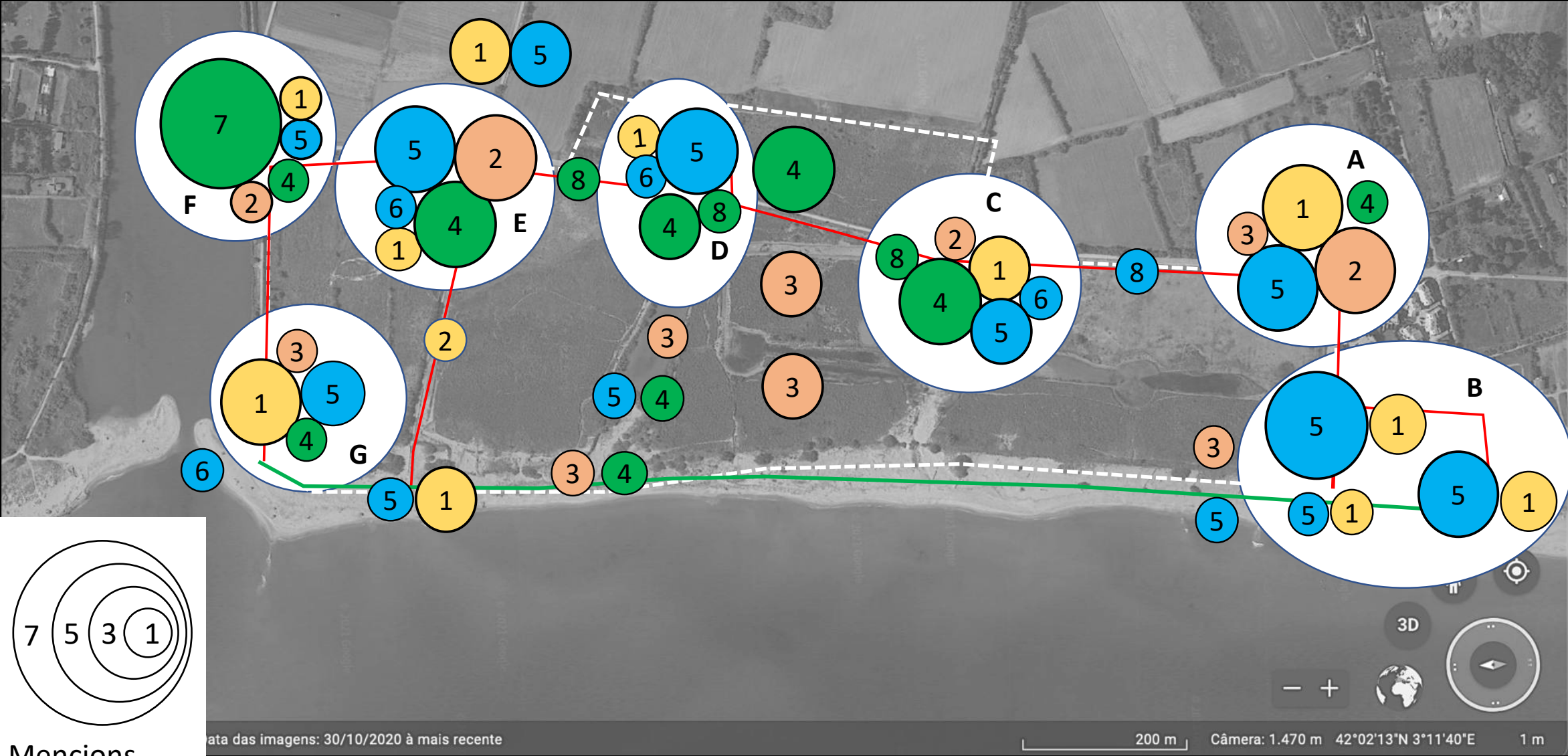
Mencions

- Itinerari marcat —
- Tanca protecció (dunes) —
- Límits La Pletera
- Mesures de monitoreig

Patró espacial

- Les mesures infraestructurals, de difusió del valors ecològics i control de l'ús s'ubiquen preferentment:
  - En els punts d'accés als itineraris de la Pletera, a prop dels aparcaments (diapositiva següent: nusos de mesures **F, E, A,B**).
  - En els miradors d'aus (diapositiva següent: nusos de mesures **C i D**).
- La implantació d'un sistema de seguiment per a la gestió adaptativa s'ubica a les basses i punts vulnerables del ecosistema (sota pressió dels visitants i/o amb disfuncions ecosistèmiques).

Mencions

- Itinerari marcat —
- Tanca protecció (dunes) —
- Límits La Pletera
- Control de l'ús
- Monitoreig
- Infraestructura
- Difusió del valor ecològic
- Nusos de mesures Z

Qualsevol dubte, suggeriment o comentari que vulgueu afegir, us podeu posar en contacte amb nosaltres a través d'aquest correu-e: dplponderful@gmail.com